

G CONSELLERIA
O SERVEIS SOCIALS
I I COOPERACIÓ
B DIRECCIÓ GENERAL
/ PLANIFICACIÓ
I SERVEIS SOCIALS

PLA DE FINANÇAMENT DELS SERVEIS SOCIALS COMUNITARIS BÀSICS 2019

Pla de Finançament dels Serveis Socials Comunitaris Bàsics de les Illes Balears per a l'any 2019

Aquest Pla s'emmarca en la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, que recull els principis d'universalitat, mitjançant la consideració dels serveis socials com a drets subjectius de les persones, i d'igualtat, que es plasma en l'objectiu de garantir un nivell mínim de prestacions homogènies a totes les persones dins del territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears, independentment del municipi on visquin.

El finançament dels serveis socials comunitaris bàsics i dels programes que prestin és a càrrec de la comunitat autònoma de les Illes Balears, dels consells insulars i de les entitats locals de les Illes Balears.

La Llei 4/2009 regula, en l'article 24, la cartera de serveis socials d'àmbit general. Aquesta cartera es va aprovar mitjançant el Decret 66/2016, de 18 de novembre, i recull, entre altres prestacions, les de resposta a les necessitats bàsiques, que no es poden deixar a la voluntat de cada ens territorial i, per tant, s'han de garantir per a tota la ciutadania de les Illes Balears:

- a) Totes les prestacions de titularitat de l'Administració autonòmica.
- b) Les prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics.
- c) Les prestacions bàsiques a les quals fa referència l'article 25 de la Llei de serveis socials.

La cartera de serveis socials és l'instrument que determina el conjunt de prestacions del sistema públic de serveis socials, incloses totes les prestacions tècniques, econòmiques i tecnològiques. Inclou les prestacions que, tot i ser responsabilitat de les entitats locals, s'han de garantir, com a mínim, en tot el territori de les Illes Balears, i que són exigibles com a dret subjectiu en el cas que es tracti de prestacions garantides.

Es tracta, per tant, d'una norma reglamentària que concreta les prestacions que conformen les prestacions bàsiques dels serveis socials comunitaris bàsics més les prestacions econòmiques, la implantació de les quals és obligatòria en les condicions que estableix el Decret 66/2016.

En el marc dels serveis comunitaris, l'ordenació sectorial crea un nivell intermedi, entre bàsics i especialitzats: els serveis socials comunitaris específics. Aquests serveis s'adrecen a col·lectius o problemàtiques singulars, grups vulnerables, amb característiques semblants al que normalment entenem com a serveis sectorials. El títol VI de la Llei 4/2009 estableix que ha de finançar els serveis socials comunitaris específics l'administració que en sigui titular. I és a la cartera de serveis de cada administració on se'n determina la titularitat, tenint en compte que el contingut ha de ser complementari i addicional al contingut de la que aprovi el Govern de les Illes Balears.

El Pla de Finançament pretén establir el model de serveis socials comunitaris a l'efecte de consolidar els equips de professionals, les prestacions i els programes dels serveis socials

comunitaris. És l'instrument que permet definir les prestacions que es financen des del Govern de les Illes Balears, així com establir els criteris de distribució.

Aquest Pla obre la possibilitat d'una línia de treball per establir el marc conceptual del futur model de serveis socials.

El 21 de setembre de 2018 es va convocar al Grup Tècnic de Coordinació i Seguiment per a l'avaluació del finançament dels serveis socials comunitaris bàsics, format per membres de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, un membre de cada consell insular i la participació de diferents professionals de l'àmbit dels serveis socials comunitaris bàsics i amb representació de les distintes zones territorials.

L'objecte de la reunió fou realitzar un seguiment de l'acord de compliment de ràtios segons Decret 48/2011 i establir els criteris de finançament per als convenis dels serveis socials comunitaris bàsics de l'any 2019. S'acorda per unanimitat mantenir els mateixos criteris de finançament que els de l'any 2018 i presentar el Pla de Finançament 2019 en Conferència sectorial de dia 31 d'octubre de 2018, per a la seva aprovació.

L'objectiu establert de cara a l'any 2019, és garantir el finançament per consolidar els equips de professionals segons les ràtios que fixa el Decret 48/2011. Mitjançant els convenis de finançament dels serveis socials comunitaris bàsics es recollirà l'obligatorietat del compliment de les ràtios fixades en l'esmentat decret.

En conseqüència, a proposta de la consellera de Serveis Socials i Cooperació, d'acord amb el Consell de Govern de 9 de novembre de 2018, s'estableix aquest Pla de Finançament dels Serveis Socials Comunitaris Bàsics.

Índex

1. CONTEXT

1.1. Marc normatiu

1.2. El sistema públic de serveis socials

1.2.1. Definició.

1.2.2. Estructura.

1.2.3. Funcions dels serveis socials comunitaris bàsics.

1.2.4. La cartera de serveis socials.

1.2.5. Competències.

1.2.6. Organització territorial.

2. PRESTACIONS DE SERVEIS I PROGRAMES FINANÇATS

2.1. Prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics

2.1.1. Continguts de les prestacions

2.1.1.1. Servei d'informació, valoració, assessorament, intervenció i derivació.

2.1.1.2. Servei d'Ajuda a domicili.

2.1.1.3. Servei de teleassistència/telealarma.

2.1.1.4. Servei d'Allotjament alternatiu.

2.1.1.5. Servei de mediació intercultural.

2.1.1.6. Domiciliació i empadronament.

2.1.1.7. Prestacions econòmiques per a la cobertura de les necessitats bàsiques previstes a l'article 22 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials.

2.2. Programes comunitaris

2.2.1. Programes/projectes comunitaris.

3. FINANÇAMENT

3.1. Introducció

3.2. El conveni

3.3. El copagament / la participació de les persones usuàries en el finançament (article 74 de la Llei 4/2009)

3.4. Determinació anual del finançament (a partir de les ràtios del Decret 48/2011)

3.4.1. Criteris i càlcul del finançament (articles 10 i 13 del Decret 48/2011).

3.4.2. Unitat de finançament.

3.4.3. Pagament.

3.4.4. Despeses per finançar.

3.4.5. Justificació econòmica i tècnica dels programes.

3.4.6. Reintegrament i reduccions.

3.4.7. Seguiment.

3.4.8. Ràtios mínimes de personal.

4. SISTEMA D'INFORMACIÓ

4.1. Introducció

4.2. El sistema d'informació social

ANNEX 1. CRITERIS DE DISTRIBUCIÓ DEL FINANÇAMENT

ANNEX 2. DISTRIBUCIÓ MUNICIPAL DEL FINANÇAMENT

1. CONTEXT

1.1. Marc normatiu

- La Declaració universal dels drets humans de les Nacions Unides, de 1948.
- La Carta Social Europea de 1961 i la revisió de 1996.
- La Convenció Europea dels Drets Humans i les Llibertats Fonamentals, de 1950.
- La Constitució espanyola, de 1978.
- La Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, per la qual s’aprova l’Estatut d’autonomia de les Illes Balears.
- La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l’Estatut d’autonomia de les Illes Balears.
- La Llei 4/2009, d’11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears.
- La Llei 12/1993, de 20 de desembre, d’atribucions de competències als consells insulars en matèria de serveis socials i assistència social.
- La Llei 14/2001, de 29 d’octubre, d’atribució de competències als consells insulars en matèria de serveis socials i seguretat social.
- La Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears.
- La Llei 3/1998, de 18 de maig, del voluntariat de les Illes Balears.
- La Llei 4/1999, de 31 de març, reguladora de la funció inspectora i sancionadora en matèria de serveis socials.
- La Llei 36/2006, de 14 de desembre, de promoció de l’autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.
- Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies.
- El Decret 48/2011, de 13 de maig, pel qual es regulen els principis generals i les directrius de coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics.
- Decret 10/2013, de 28 de febrer, pel qual es fixen els principis generals del Registre Unificat de Serveis Socials de les Illes Balears i dels procediments per a l’autorització i l’acreditació de serveis socials.
- El Decret 66/2016, de 18 de novembre, pel qual s’aprova la Cartera bàsica de serveis socials de les Illes Balears 2017-2020 i s’estableixen principis generals per a les carteres insulars i locals.
- El Decret 6/2017, de 7 d’abril, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual es determina la composició del Govern i s’estableix l’estructura de l’Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, mitjançant el qual es crea la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació.

- El Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, mitjançant el qual es crea la Direcció General de Planificació i Serveis Socials.
- Resolució de 15 de gener de 2018, de la Secretaria d'Estat de Serveis Socials i Igualtat, per la qual es publica l'Acord del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema para la Autonomia i Atenció a la Dependència, sobre determinació del contingut del servei de teleassistència bàsica i avançada.

1.2. El sistema públic de serveis socials

1.2.1. Definició

El sistema públic de serveis socials està integrat pel conjunt de recursos, prestacions, activitats, projectes i equipaments destinats al benestar social de la població, de titularitat del Govern de les Illes Balears, dels consells insulars i de les entitats locals, així com pels que l'Administració contracti amb les entitats d'iniciativa social, mercantil o civil. Funciona de manera integrada i coordinada en xarxa, d'acord amb el marc normatiu comú que regula les activitats de serveis socials. S'orienta a detectar, prevenir i atendre les situacions de vulnerabilitat i a treballar les situacions de necessitat que descriu l'article 6 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears.

1.2.2. Estructura

El sistema públic de serveis socials s'organitza en forma de xarxa coordinada, en col·laboració i diàleg entre tots els actors que intervenen en el procés d'atenció a les persones, i s'estructura en serveis socials comunitaris (bàsics i específics) i serveis socials especialitzats.

La xarxa de serveis socials d'atenció pública està integrada pel conjunt de les entitats, els serveis i els centres de serveis socials de les Illes Balears acreditats per les diferents administracions per gestionar les prestacions incloses en la Cartera bàsica de serveis socials.

El Pla de Finançament permet definir les prestacions que es financen des del Govern de les Illes Balears, establir els criteris de distribució i obrir la possibilitat d'establir el marc conceptual del futur model de serveis socials.

Quadre I. L'ESTRUCTURA DELS SERVEIS SOCIALS			
<i>Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears (títol II, capítol II)</i>			
	DEFINICIÓ	FUNCIONS	
SERVEIS SOCIALS COMUNITARIS¹	BÀSICS	<p>Article 13. Serveis socials comunitaris bàsics</p> <p>1. Els serveis socials comunitaris bàsics tenen un caràcter universal, obert i polivalent, constitueixen el canal normal d'accés al sistema de serveis socials, i garanteixen la universalitat del sistema i la seva proximitat a les persones usuàries i als àmbits familiar i social.</p> <p>2. Els serveis socials bàsics es desenvolupen des de centres de serveis socials polivalents, mitjançant equips multidisciplinaris, integrats pel personal professional necessari per complir les seves funcions, amb l'estructura directiva i de suport tècnic i administratiu que s'estableixi per reglament.</p>	<p>Article 14. Funcions dels serveis comunitaris bàsics</p> <p>[Vegeu quadre II]</p>
	ESPECÍFICS	<p>Article 15. Els serveis socials comunitaris específics</p> <p>Sens perjudici de la seva orientació polivalent i comunitària, oberta a tota la població del seu àmbit territorial, han de desenvolupar programes i gestionar centres orientats a col·lectius amb problemàtiques identificades i singulars, procurar-ne la normalització i la reincorporació socials o actuar com a espai de trànsit a un servei especialitzat.</p>	<p>Article 16. Funcions dels serveis socials comunitaris específics</p> <p>a) El desenvolupament de programes i activitats per prevenir² l'exclusió de grups vulnerables de característiques homogènies i facilitar-los la inserció i la normalització socials.</p> <p>b) L'atenció directa a col·lectius amb dèficits d'autonomia o en risc d'exclusió que es troben a l'àmbit comunitari o en centres de caràcter no residencial o residencial temporal.</p> <p>c) Intervenir en els nuclis familiars o de convivència en situació de necessitat social, especialment si hi ha menors.</p> <p>d) Aplicar protocols de detecció, prevenció i atenció davant maltractaments a persones dels col·lectius més vulnerables.</p>

¹Els serveis socials comunitaris s'han de coordinar amb el nivell d'atenció especialitzada i amb altres serveis que operin en el mateix territori, especialment els de salut, educació, cultura, ocupació i habitatge, per afavorir una intervenció global a les persones (art. 12, Llei 4/2009).

²Prevenció secundària: intervencions adreçades a la població de risc amb l'objectiu d'atenuar els factors de risc presents i potenciar els factors protectors.

	DEFINICIÓ	FUNCIONS
SERVEIS SOCIALS ESPECIALITZATS	<p>Article 17. Els serveis socials especialitzats</p> <p>1. Els serveis socials especialitzats s'organitzen atenent la tipologia de les necessitats, per tal de donar resposta a situacions i necessitats que requereixen una especialització tècnica o la disposició de recursos determinats.</p> <p>2. Els serveis socials especialitzats es presten per mitjà d'entitats, centres, serveis, programes i recursos adreçats a persones i col·lectius que, d'acord amb llurs necessitats, requereixen una atenció particularitzada.</p> <p>3. Els serveis socials especialitzats s'organitzen en forma de xarxa sobre el territori tenint en compte el principi de descentralització, les característiques dels nuclis de població i la incidència de les necessitats que atenen.</p> <p>4. Els serveis socials especialitzats inclouen els equips tècnics de valoració, que tenen com a funció principal valorar i diagnosticar les situacions de necessitat social que no pot abordar un servei social comunitari, tenint en compte els corresponents informes de derivació dels serveis socials comunitaris, i que determinen l'accés a altres prestacions del sistema.</p>	<p>Article 18. Funcions dels serveis socials especialitzats</p> <p>a) Donar suport tècnic als serveis socials comunitaris i col·laborar-hi, en les matèries de la seva competència.</p> <p>b) Valorar i diagnosticar les situacions de necessitat social, tenint en compte, si s'escau, els informes de derivació corresponents.</p> <p>c) Oferir un tractament especialitzat a les persones en situació de necessitat que no puguin atendre els serveis socials comunitaris corresponents o intervenir amb relació a aquestes persones.</p> <p>d) Acomplir actuacions preventives³ de situacions de risc i necessitat social corresponents al seu àmbit de competència.</p> <p>e) Valorar i determinar l'accés a prestacions econòmiques pròpies d'aquest nivell d'actuació, d'acord amb el marc legal específic.</p> <p>f) Promoure, establir i aplicar mesures d'inserció social, laboral, educativa i familiar.</p> <p>g) Fer el seguiment i l'avaluació de les mesures de protecció, i elaborar i controlar els plans de millora.</p> <p>h) Gestionar centres, equipaments, programes, projectes i prestacions específics.</p> <p>i) Coordinar-se amb els serveis socials comunitaris, amb els equips professionals dels altres sistemes de benestar social, amb les entitats associatives i amb les que actuen en l'àmbit dels serveis socials especialitzats.</p> <p>j) Aplicar protocols de detecció, prevenció i atenció davant maltractaments a persones dels col·lectius més vulnerables.</p>

³Prevenció terciària: intervencions adreçades a persones que han patit la situació de risc i amb les quals es vol millorar la situació, reduir les complicacions i la gravetat de la situació i evitar l'empitjorament.

1.2.3. Funcions i nivells d'intervenció dels serveis socials comunitaris bàsics

Els serveis socials comunitaris bàsics tenen un caràcter universal, obert i polivalent. Constitueixen el canal normal d'accés al sistema de serveis socials i garanteixen la universalitat del sistema així com la proximitat a les persones usuàries i als àmbits familiar i social.

Quan un sol municipi no pugui garantir els requeriments tècnics i humans dels serveis socials comunitaris bàsics, establerts reglamentàriament, els serveis socials municipals es podran gestionar mancomunadament o mitjançant qualsevol altra fórmula de cooperació interadministrativa, per poder disposar així de les condicions tècniques que assegurin la qualitat de la intervenció. Els consells insulars han de donar suport a aquest procés de coordinació de recursos.

Els serveis socials comunitaris bàsics treballen en dos nivells interrelacionats:

a) Intervenció individual i amb les famílies:

Els serveis socials comunitaris bàsics han d'elaborar el pla de treball o programa individual d'atenció amb criteris professionals i tenint en compte els recursos tècnics i humans disponibles. Aquest pla de treball o programa individual d'atenció s'ha de consensuar amb la persona usuària.

b) Intervenció comunitària:

- Els serveis socials comunitaris bàsics han d'elaborar un pla d'intervenció comunitària per a la seva zona bàsica. El pla ha de tenir una periodicitat d'un any, com a mínim, i ha de permetre desenvolupar projectes comunitaris adreçats a persones o grups en situació de risc social, projectes de suport a entitats, i actuacions de prevenció i de reinserció.
- Les intervencions comunitàries han de procurar la participació activa de la ciutadania i les entitats impulsant la solidaritat i la cooperació social organitzada.

QUADRE II. SERVEIS SOCIALS COMUNITARIS BÀSICS (SSCB)		
	PRESTACIONS EN CARTERA (Decret 66/2016)	FUNCIONS DELS SSCB (Llei 4/2009, art. 14)
INTERVENCIÓ INDIVIDUAL/FAMILIAR	Servei d'Informació, valoració, assessorament, intervenció i derivació	<p><i>a)</i> Detectar les situacions de risc i de necessitat personal, familiar i comunitària en llur àmbit territorial.</p> <p><i>b)</i> Valorar les situacions de necessitat i fer-ne el diagnòstic social, des d'una perspectiva interdisciplinària, que es fa a petició de la persona usuària, del seu entorn familiar, de convivència o social o a petició d'altres serveis de la xarxa pública de serveis socials.</p> <p><i>c)</i> Oferir informació, orientació i assessorament a les persones amb relació als drets i els recursos socials i a les actuacions socials a què poden tenir accés.</p> <p><i>e)</i> Acomplir les actuacions preventives⁴, el tractament social i les intervencions necessàries en situacions de necessitat social, i fer-ne l'avaluació.</p> <p><i>m)</i> Orientar l'accés als serveis socials especialitzats, especialment els d'atenció diürna, tecnològica i residencial.</p> <p><i>p)</i> Aplicar protocols de detecció, prevenció i atenció davant maltractaments a persones dels col·lectius més vulnerables.</p> <p><i>r)</i> Coordinar-se amb els serveis socials especialitzats, amb els equips professionals dels altres sistemes de benestar social, amb les entitats del món associatiu i amb les que actuen en l'àmbit dels serveis socials.</p> <p><i>f)</i> Intervenir en els nuclis familiars o de convivència en situació de necessitat social, especialment si hi ha menors.</p> <p><i>l)</i> Prestar serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents.</p>
	Servei d'Ajuda a Domicili i Servei de Teleassistència/telealarma	<i>k)</i> Prestar serveis d'ajuda a domicili, teleassistència i suport a la unitat familiar o de convivència, en coordinació amb els serveis sanitaris a domicili.
	Prestacions econòmiques per a la cobertura de les necessitats bàsiques (art. 22 de la Llei 4/2009)	<p><i>o)</i> Gestionar prestacions d'urgència social</p> <p><i>q)</i> Gestionar la tramitació de les prestacions econòmiques d'àmbit municipal i les altres que li siguin atribuïdes.</p>
	Servei Mediació intercultural	Llei 4/2009, art. 6.
	Servei Allotjament alternatiu	Llei 4/2009, art. 25.
	Domiciliació i empadronament	Recollit com a dret de les persones destinatàries dels serveis socials en la Llei 4/2009, art. 7 n, i en la Resolució de 21 de juliol de 1997.

⁴Prevenció primària: intervencions adreçades a la població general amb l'objectiu d'evitar la presència de factors de risc i potenciar els factors protectors.

INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA		<p>FUNCIONS DELS SSCB (Llei 4/2009, art.14)</p>
	Accions comunitàries: programes i projectes	<p>d) Elaborar un pla d'intervenció comunitària que doni resposta a les necessitats detectades i avaluar-lo periòdicament.</p> <p>i) Impulsar projectes comunitaris i programes transversals, especialment els que cerquen la integració i la participació socials de les persones, les famílies, les unitats de convivència i els grups en situació de risc.</p> <p>j) Fomentar la participació activa de la ciutadania mitjançant estratègies socioeducatives que impulsin la solidaritat i la cooperació social organitzada.</p> <p>n) Promoure mesures d'inserció social, laboral i educativa.</p>

Els serveis que es deriven de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, tenen una línia de finançament específica.

1.2.4. La cartera de serveis socials

La cartera de serveis socials és l'instrument que determina el conjunt de prestacions del sistema públic de serveis socials, incloses totes les prestacions tècniques, econòmiques i tecnològiques.

La conselleria competent en matèria d'afers socials confecciona la **cartera bàsica de serveis socials**, que s'ha d'aprovar per decret del Consell de Govern. Té una vigència quadriennal. No obstant això, es pot revisar anticipadament d'acord amb el que estableixin les lleis de pressuposts. El Govern de les Illes Balears, en el procés d'elaboració i revisió de la cartera bàsica de serveis socials, ha de garantir la participació cívica i de les administracions implicades, d'acord amb el que estableix la Llei 4/2009, i ha de disposar en qualsevol cas dels informes del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears i del Comitè d'Avaluació de Necessitats de Serveis Socials.

Així mateix, els consells insulars han d'establir les seves carteres de serveis socials, el contingut de les quals ha de ser complementari i addicional del de la cartera bàsica que aprovi el Govern de les Illes Balears. De manera semblant, les entitats locals també poden establir les seves carteres de serveis, el contingut de les quals ha de ser complementari i addicional del contingut de les que aprovin el Govern de les Illes Balears i els consells insulars.

1.2.5. Competències

Correspon a l'Administració autonòmica, als consells insulars i als municipis exercir les competències en matèria de serveis socials d'acord amb el que estableixen l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la Llei 4/2009 i la legislació sobre règim local, de manera

que s'asseguri el funcionament correcte del sistema públic de serveis socials. Sense perjudici de les competències que, d'acord amb la Llei, els corresponen, els consells insulars i els municipis també poden exercir competències pròpies de l'Administració autonòmica (i els municipis també poden exercir competències pròpies dels consells insulars), mitjançant els procediments previstos en la legislació sobre règim jurídic de les administracions públiques.

1.2.6 . Organització territorial

Els serveis socials comunitaris s'organitzen territorialment d'acord amb els principis de descentralització, desconcentració, proximitat a la ciutadania, eficàcia en el compliment i la satisfacció de les necessitats socials, eficiència en l'ús dels recursos públics, equilibri i equitat territorial, accessibilitat a la informació i als serveis socials, i coordinació i treball en xarxa.

L'organització territorial dels serveis socials s'estableix en el pla estratègic de serveis socials que aprovi el Govern de les Illes Balears, en els plans estratègics insulars i en els plans municipals.

El territori de les Illes Balears, als efectes de la prestació de serveis socials, s'estructura en **zones bàsiques, àrees i illes**.

La **zona bàsica** és la divisió territorial de menys població, que en tot cas no ha de ser superior a 20.000 habitants. Pot estar constituïda per un o diversos barris d'un municipi o per un o diversos municipis amb característiques de proximitat i homogeneïtat. Constitueix el marc territorial per a la prestació dels serveis socials comunitaris.

L'**àrea** és la divisió territorial constituïda per l'agrupació de dues o més zones bàsiques confrontants. El nombre d'habitants d'una àrea no ha de ser en cap cas superior a 100.000 habitants. Constitueix el marc territorial dels serveis socials especialitzats.

L'**illa** comprèn totes les àrees corresponents a cada una de les illes de la comunitat autònoma. És el marc de referència per a serveis que per la seva especificitat són d'àmbit insular, sens perjudici de l'especificitat de Formentera.

La ubicació i l'organització de centres i serveis s'ha de dur a terme en relació amb aquesta divisió territorial. Els municipis poden establir acords de manera mancomunada o mitjançant qualsevol altra forma de cooperació interadministrativa per a la prestació dels serveis socials propis, sens perjudici dels imperatius en matèria de prestacions bàsiques de competència municipal que defineix la Llei 4/2009.

Les **unitats de treball social** són les responsables de l'atenció social directa, polivalent i comunitària als residents a la zona bàsica. Cadascuna ha d'estar integrada, com a mínim, pels perfils professionals següents: treballador o treballadora social, treballador o treballadora familiar, educador o educadora social i auxiliar administratiu o administrativa. La distribució de les unitats de treball social s'ha de definir reglamentàriament a partir de criteris poblacionals, de dispersió interna dels municipis i altres.

A cada municipi de les Illes Balears han de prestar servei una o més unitats de treball social, que s'han de coordinar amb els serveis socials comunitaris específics. La funció principal de les unitats de treball social és facilitar l'accés de tota la població a les carteres de serveis socials.

La composició de les unitats de treball establerta es pot incrementar en les àrees d'atenció preferent, tant en el nombre com en el tipus de perfil professional. S'han d'establir reglamentàriament la llista d'àrees d'atenció preferent, les línies d'intervenció que s'han de desenvolupar més ajustades a cada cas, els espais de coordinació entre les distintes administracions i les dotacions necessàries per dur a terme les intervencions. La zonificació de les unitats de treball social s'ha d'establir facilitant la coordinació amb el sistema de salut, de tal manera que s'estableixin mesures de coordinació sociosanitària.

Els **serveis socials especialitzats** tenen com a àmbit territorial de referència l'àrea de serveis socials. Els que depenen dels consells insulars tenen com a àmbit territorial d'actuació les àrees que s'hi assignin o l'illa. Els serveis socials especialitzats dependents d'un municipi tenen com a àmbit d'actuació el terme municipal corresponent, sens perjudici que es puguin establir acords entre municipis o amb altres administracions que puguin ampliar el seu àmbit territorial.

2. PRESTACIONS DE SERVEIS I PROGRAMES FINANÇATS

Seguint el principi de polivalència i actuació comunitària, els serveis socials comunitaris bàsics han de desenvolupar programes comunitaris adreçats al conjunt de la població i prestar serveis que actuïn sobre la població general i desenvolupin actuacions per donar resposta a les situacions de necessitat que no requereixen l'aplicació de recursos específics.

2.1. Prestacions de serveis socials comunitaris bàsics

El Govern de les Illes Balears, a través de la Direcció General de Planificació i Serveis Socials, donarà suport al finançament de les prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics que recull la Cartera bàsica de serveis socials, dins de les assignacions pressupostàries dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de 2019.

Aquestes prestacions són:

- *Servei d'informació, valoració, assessorament, intervenció i derivació.*
- *Servei d'Ajuda a domicili.*
- *Servei de teleassistència/telealarma.*
- *Servei d'Allotjament alternatiu.*
- *Servei de Mediació intercultural.*
- *Domiciliació i empadronament.*
- *Prestacions econòmiques per a la cobertura de les necessitats bàsiques previstes a l'article 22 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials.*

2.1.1. Continguts de les prestacions

D'acord amb aquest Pla, el finançament s'articula mitjançant les prestacions següents:

2.1.1.1. Servei d'Informació, valoració, assessorament, intervenció i derivació. És el conjunt, organitzat i coordinat, d'accions professionals que tenen com finalitat que la ciutadania tengui informació per accedir als recursos socials, assessorament en la resolució de les situacions de necessitat, orientació i l'anàlisi de les demandes plantejades i intervenció per a la provisió de prestacions.

L'objectiu és atendre les necessitats socials més immediates, generals i bàsiques de les persones, famílies i grups.

S'organitza en les intervencions següents:

- Acollida: procés de contacte inicial entre el professional i la persona usuària, en què s'estableix una primera valoració social de la necessitat plantejada, s'ofereix una primera resposta a la demanda, i es crea una relació de referència entre el professional i la persona usuària, que permet establir una intervenció i fer emergir altres necessitats no manifestes.
- Orientació i assessorament: procés d'intervenció que proporciona a la persona atesa el temps i l'ajuda perquè pugui revisar la seva demanda i analitzar-la en el context de les seves necessitats, amb col·laboració en el procés de presa de decisions i acompanyament en la resolució.
- Valoració social: procés d'intervenció que pretén identificar la situació de necessitat associada a la demanda de la persona usuària.
- Diagnòstic social/socioeducatiu: procés que consisteix en la realització d'un dictamen professional mitjançant la sistematització de la informació oportuna, que determini la naturalesa i la magnitud de les necessitats i la jerarquització, l'establiment d'hipòtesis de treball, un pronòstic o la possible evolució de la situació valorada i un judici tècnic.
- Derivació a altres prestacions dels serveis socials comunitaris: procés que es produeix en les situacions en què la valoració social determina que les persones usuàries es poden beneficiar d'altres prestacions dels serveis comunitaris.
- Derivació a altres serveis especialitzats (del mateix sistema de serveis socials o d'altres sistemes de protecció social): procés que se segueix quan la valoració social determina que la tipologia de les necessitats de la persona o la família requereixen una intervenció tècnica especialitzada, de caràcter sectorial, segons el protocol establert en cada cas, juntament amb un informe social en què s'exposen els motius que l'originen.
- Seguiment posterior de les intervencions duites a terme, que permeti conèixer l'evolució de la situació abordada i la detecció de noves situacions de necessitat que requereixin atenció.

- Tramitació de prestacions, garantint l'accés a les prestacions tècniques i econòmiques del sistema de serveis socials, i facilitant l'accés a prestacions d'altres sistemes de protecció social.
- Prevenió primària: intervencions adreçades a la població general amb l'objectiu d'evitar la presència de factors de risc i potenciar els factors protectors.

Garantia de la prestació: prestació garantida.

2.1.1.2. Servei d'Ajuda a domicili: aquest servei es presta en el domicili de les persones amb manca d'autonomia personal, amb dificultats de desenvolupament o amb problemàtiques familiars especials que els impedeixen dur a terme de manera autònoma les tasques habituals de la vida quotidiana. Mitjançant personal qualificat i supervisat, es proporciona a aquestes persones i al seu entorn un conjunt d'actuacions preventives, assistencials, educatives, rehabilitadores, de suport psicosocial, domèstic i d'atenció, a fi que mantinguin l'autonomia personal, la qualitat de vida i la relació amb l'entorn proper.

La distinció principal entre SAD de Dependència i SAD Social és el sistema d'accés i de finançament.

Entitat responsable de l'accés al servei: Administració local i, per a persones en situació de dependència, la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació.

Garantia de la prestació: garantida per a persones en situació de dependència i a famílies monoparentals amb fills menors de tres anys. Segons disponibilitat pressupostària per a la resta de situacions.

Seràn les famílies en situació de protecció especial les que han de tenir una atenció prioritària o específica, atesa l'especial dificultat per a complir la cura i l'atenció als membres que en formen part, en situació de vulnerabilitat econòmica o social.

Les situacions familiars amb necessitat de més protecció són les següents:

- Famílies nombroses.
- Famílies monoparentals.
- Famílies en risc social i víctimes de violència masclista.
- Famílies amb persones en situació de dependència o amb persones amb discapacitat.
- Famílies en situació d'especial vulnerabilitat econòmica.

2.1.1.3. Servei de teleassistència: és un servei de caràcter social que, amb l'ús de la tecnologia adequada, ofereix de manera permanent a la persona usuària una resposta immediata davant determinades eventualitats, directament o mobilitzant altres recursos —humans o materials— de la persona usuària o els existents a la comunitat, amb la finalitat d'afavorir la permanència de la persona usuària en l'entorn quotidià, procurar-ne la seguretat i confiança en moments de crisi

personals, socials o sanitàries, i de promoure'n el contacte amb l'entorn sociofamiliar.

Garantia de la prestació: per a les persones amb resolució d'atenció a la dependència, per a les persones majors de 85 anys que viuen soles i per a les persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 65 %, sempre amb un informe tècnic que justifiqui la necessitat d'aquest servei. La resta de la població, segons disponibilitat pressupostària.

2.1.1.4. Servei d'Allotjament alternatiu: servei d'acolliment residencial temporal i suport social per a persones adultes i famílies que no disposen d'habitatge ni de suport sociofamiliar. El servei es pot prestar mitjançant qualsevol altre recurs que aconseguixi la mateixa finalitat.

Garantia de la prestació: prestació garantida.

2.1.1.5. Servei de mediació intercultural: servei de mediació per a l'acolliment i la integració social de les persones estrangeres extracomunitàries. Servei que té com a objectiu afavorir la integració social de les persones de cultures diverses que resideixen a la comunitat, mitjançant actuacions adreçades a superar les barreres lingüístiques, socioculturals i jurídiques, i potenciar la participació social als barris, els pobles i les ciutats, per generar perfils de ciutadans implicats socialment i potenciar la perspectiva de la prevenció de nous conflictes.

La mediació intercultural té com a finalitat última aconseguir que els espais on habiten persones de diferents cultures es converteixin en autèntics espais de convivència, comunicació i trobada.

Garantia de la prestació: segons la disponibilitat pressupostària.

2.1.1.6. Domiciliació i empadronament: les persones, fins i tot les que viuen sense sostre o en un infrahabitatge, tenen dret a l'empadronament en el domicili en què es considera raonable que poden rebre comunicacions o, en tot cas, en els serveis socials o en un altre servei municipal. Resolució de 30 de gener de 2015, de la Presidència de l'Institut Nacional d'Estadística i de la Direcció General de Coordinació de Competències amb les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals, sobre instruccions tècniques als ajuntaments sobre gestió del padró municipal (BOE núm. 71, de 24 de març de 2015).

Garantia de la prestació: prestació garantida.

2.1.1.7. Prestacions econòmiques per a la cobertura de les necessitats bàsiques previstes a l'article 22 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials:

prestacions no periòdiques de naturalesa econòmica, subvencional i finalista, destinades a les persones integrades en una unitat de convivència amb recursos insuficients per atendre les despeses específiques, de caràcter ordinari o extraordinari, necessàries per prevenir, evitar o pal·liar situacions de marginació social. D'acord amb el tipus de necessitat a la qual donen cobertura poden ser:

- a) Despeses necessàries per a l'habitatge: lloguer, energia, aigua, clavegueram, fums, habitabilitat i equipament bàsic de l'habitatge o allotjament habitual.
- b) Necessitats primàries d'una o més persones de la unitat de convivència no cobertes pels sistemes públics: alimentació, vestit, educació i formació, i atenció sanitària.
- c) Deutes previs originats per qualsevol dels conceptes esmentats abans o per atendre necessitats bàsiques de la vida.

Tenen caràcter subsidiari i complementari de qualsevol tipus de recurs i prestació social de contingut econòmic.

Les **prestacions econòmiques**: no tenen la consideració de subvenció. Quan es derivin del desenvolupament de l'article 22. 3 del text consolidat de la Llei 4/2009 **queden excloses de l'àmbit d'aplicació de la normativa general de subvencions** (apartat afegit per la Llei 18/2016, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2017).

Garantia de la prestació: es concedeix amb la valoració professional prèvia sobre la reducció o insuficiència d'ingressos i amb l'acreditació que les persones adultes poden gestionar els ajuts i que gestionen adequadament els propis.

2.2. Programes comunitaris

Programes/projectes d'atenció col·lectiva que cerquen influir en les dinàmiques socials d'un territori determinat per aprofitar-les, per facilitar la producció de canvis i per potenciar-les. Les accions s'adrecen a grups o col·lectius de persones que tenen una necessitat comuna. Es poden dur a terme de manera conjunta, o no, amb altres serveis i amb el mateix col·lectiu implicat.

Hi ha la tipologia següent de projectes d'accions comunitàries:

A) Accions informatives i de sensibilització:

- Definició de les accions: accions proactives respecte a l'aparició de situacions de risc o problemàtiques socials.
- Objectiu substantiu: prevenció; anticipar-se als esdeveniments aportant coneixement a la població.
- Objectius per treballar del procés d'organització de la població: informar o sensibilitzar la població per canviar hàbits i actituds.

B) Accions de suport a grups socials i col·lectius:

- Definició de les accions: accions dirigides al desenvolupament de les capacitats i les habilitats del grup o col·lectiu.
- Objectiu substantiu: cohesió; potenciar el consens i les capacitats dels membres d'un grup social amb relació a un projecte comú.

- Objectius per treballar del procés d'organització de la població: generar autonomia com a grup, facilitar la vertebració amb altres grups i la xarxa territorial per assolir els seus objectius.

C) Accions de suport a iniciatives veïnals i col·lectives d'un territori:

- Definició de les accions: accions dirigides a col·laborar amb les iniciatives del territori que fomentin una relació solidària veïnal.
- Objectiu substantiu: inclusió; augmentar les oportunitats i les eines i els recursos necessaris perquè les persones participin de manera plena en la vida del poble o la ciutat.
- Objectius per treballar del procés d'organització de la població: aconseguir que la comunitat sigui conscient dels seus problemes i intenti trobar propostes de millora i solucions (crear xarxa associativa i solidària, potenciar recursos, crear plataformes de col·laboració, etc.).

3. FINANÇAMENT (article 70 de la Llei 4/2009)

3.1. Introducció

El model de finançament ha de garantir als ciutadans l'accés universal a les prestacions, i n'ha de garantir també la qualitat. Ha de permetre l'estabilitat i la sostenibilitat en la prestació dels serveis, així com facilitar-ne la planificació per cobrir les necessitats socials i impulsar la inversió en la millora continuada dels sistemes de prestació i dels serveis corresponents.

Actualment, el finançament dels serveis socials comunitaris bàsics prové de les aportacions següents:

- Del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.
- Del Govern de les Illes Balears.
- Dels pressuposts de les entitats locals (consells insulars i ajuntaments)
- De les persones usuàries (amb la necessitat de regularitzar i homogeneïtzar).

Amb l'objectiu de cercar fórmules de finançament que permetin a les entitats locals establir un model sostenible, es planteja un model en què:

- a) Totes les aportacions provinents de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació dirigides a gestionar els programes dels serveis socials comunitaris bàsics siguin regulades a través del Conveni dels serveis socials comunitaris bàsics.
- b) Es co-responsabilitzi la persona usuària i es defineixin criteris homogenis entre les diferents entitats locals en els serveis en què es puguin establir mecanismes de copagament (article 74 de la Llei 4/2009).

Les entitats locals i el Govern de les Illes Balears comparteixen el finançament dels serveis socials comunitaris bàsics, inclosos els equips de serveis socials, els programes i els projectes que es determinin com a bàsics. Tot i que els serveis socials comunitaris bàsics han de tendir a la universalitat i la gratuïtat, la persona usuària pot haver de participar en el finançament de la teleassistència i dels serveis d'ajuda a domicili.

Segons l'article 70.2 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, recull que l'aportació de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha d'establir en convenis plurianuals amb les entitats locals titulars dels serveis socials comunitaris bàsics. Aquesta aportació no pot ser inferior, en cap cas, al 50 % del cost dels programes que la Cartera bàsica estableixi com a prestacions dels serveis socials comunitaris bàsics del període de compliment fixat.

L'entitat local pot decidir el sistema de provisió de serveis, per a l'ajuda a domicili i la teleassistència, d'acord amb les formes de prestació que s'estableixin per reglament.

3.2. El conveni

Els drets i les obligacions de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de les entitats locals titulars de serveis socials comunitaris bàsics han de quedar establerts en convenis anuals, que han de tenir, com a mínim, el contingut següent:

- a) Objecte.
- b) Parts.
- c) Programes dels serveis socials comunitaris bàsics.
- d) Valoració del cost dels programes.
- e) Finançament dels serveis socials comunitaris bàsics.
- f) Obligacions de les parts.
- g) Procediment de justificació.
- h) Seguiment i avaluació.
- i) Durada.

Consideracions sobre el conveni:

- a) Els objectius fixats en el conveni han de ser coherents amb els que estableix el Pla de Finançament i han d'estar en consonància amb els objectius de la Llei de serveis socials i la normativa vigent.
- b) En l'avaluació, intervindran conjuntament la Direcció General de Planificació i Serveis Socials i l'entitat local.
- c) El compliment dels objectius depèn del compliment dels acords establerts en el conveni entre l'entitat local i la Direcció General de Planificació i Serveis Socials. En cas d'incompliment per part de la Direcció General, es valorarà l'impacte en l'acompliment dels objectius per part de l'entitat local. D'altra banda, seria convenient bonificar l'excel·lència en la consecució dels objectius.

Les aportacions que el Govern de les Illes Balears pacta amb l'entitat local no poden ser inferiors al 50 % del cost dels equips mínim dels serveis socials comunitaris bàsics (segons el Decret 48/2011, de 13 de maig, pel qual es regulen els principis generals i les directrius de coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics). Aquestes aportacions no són iguals per a tots els territoris, ja que s'atorguen en condicions d'equitat segons la tipologia d'entitat local i les necessitats del territori (article 70.2 de la Llei 4/2009).

El finançament de les entitats locals, a través d'aportacions del pressupost de la corporació local per proveir els serveis socials comunitaris bàsics, complementa el finançament del Govern de les Illes Balears i el copagament de les persones usuàries que hi fan aportacions pròpies.

3.3. El copagament / la participació de les persones usuàries en el finançament (article 74 de la Llei 4/2009)

Amb l'objectiu fonamental d'afavorir una redistribució millor dels recursos, el sistema de serveis socials preveu la necessitat d'aplicar un sistema de copagament a les prestacions de serveis que indica la Cartera bàsica de serveis socials.

Aquest copagament consisteix en la participació de les persones beneficiàries en el finançament de les prestacions no gratuïtes. Aquesta participació es calcula segons la seva capacitat econòmica real, de manera que les persones amb ingressos o patrimonis més elevats han de finançar percentatges més alts del seu servei, per poder facilitar que les persones amb menys recursos puguin accedir als serveis en les mateixes condicions.

En el cas de les prestacions del Sistema per a l'Atenció a la Dependència, el mètode de càlcul dels ingressos i del percentatge de copagament està establert en el Decret 84/2010, de 25 de juny, pel qual es regulen els criteris per calcular la capacitat econòmica amb la finalitat d'establir la participació econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions assistencials que formen part de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència. En canvi, en el cas dels serveis socials comunitaris bàsics és potestat de l'entitat local decidir l'aplicació o no de fórmules de copagament en els serveis que es presten a la seva població i la manera d'aplicar-los (limitacions, percentatges, etc.).

Actualment, el copagament en els serveis socials comunitaris bàsics només s'aplica en els serveis de teleassistència i d'ajuda a domicili. Tot i així, s'hauria d'avançar en uns criteris mínims comuns de copagament en aquests serveis (fora del Sistema per a l'Atenció a la Dependència) que es puguin aplicar a totes les entitats locals, per garantir-hi l'equitat i la igualtat d'accés a tot el territori de les Illes Balears.

3.4. Determinació anual del finançament (a partir de les ràtios del Decret 48/2011)

L'activitat dels serveis socials comunitaris bàsics s'ha de desenvolupar mitjançant els programes recollits en l'apartat 2 d'aquest Pla i la Cartera bàsica de serveis socials. Es finançarà, com a mínim, amb el 50 % per part de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

En aquest sentit, s'estableix un sistema de finançament basat en dues premisses. D'una banda, les entitats locals han de disposar d'un equip mínim que permeti la implantació dels programes segons els estrats de població que estableix el Decret 48/2011, finançat com a tram fix. I de l'altra, s'estableix un tram d'equiparació del finançament calculat per a cada entitat local amb la finalitat d'igualar el finançament de l'any 2018.

3.4.1. Criteris i càlcul del finançament (articles 10 i 13 Decret 48/2011)

Per determinar el finançament que l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears aportarà a cada unitat de finançament, s'estableixen: un tram fix, segons el cost estimat dels equips mínims, i un tram d'equiparació del finançament.

— *Cost estimat dels programes*

El cost estimat per als programes en cada unitat de finançament és el de l'equip mínim establert en l'article 10, sobre ràtios de professionals, i l'article 13, de criteris per a la determinació del cost dels programes, del Decret 48/2011. El cost de l'equip mínim de professionals es calcularà a partir del salari mitjà segons el conveni laboral de les administracions locals de les Illes Balears.

— *Tram fix*

Es considera tram fix l'import corresponent al cost de l'equip mínim de professionals establert per a cada estrat de població i segons les ràtios de professionals de l'article 10 del Decret 48/2011.

La conselleria competent en matèria de serveis socials abonarà a cada unitat de finançament el 50 % del cost estimat dels programes que li correspongui segons el seu estrat de població i les ràtios de l'article 10 del Decret 48/2011. Correspon a l'entitat local (consell insular i ajuntament) aportar el 50 % restant.

— *Tram d'equiparació del finançament*

En primer lloc, es calcula una distribució a nivell insular, d'acord amb criteris poblacionals, de dispersió interna dels municipis i altres variables. D'aquesta forma es calcula la quantitat aportada pel Govern de les Illes Balears a cada consell insular.

I, en segon lloc, es calcula l'import municipal de la següent manera:

Aquells municipis en els què l'aplicació del nou sistema establert; d'acord amb el Decret 48/2011, de 13 de maig, pel qual es regulen els principis generals i les directrius de coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, doni lloc a un finançament menor per part del Govern de les Illes Balears que el rebut a través de l'últim conveni subscrit, veuran automàticament compensat l'import resultant, fins assolir l'equivalent a l'aportació autonòmica al conveni signat a efectes del càlcul del tram fix.

Aquest tram d'equiparació del finançament procedent del fons autonòmic, es pot compensar a nivell municipal amb fons procedent de cada consell insular en cas que el finançament resultant de la distribució econòmica procedent del Govern de les Illes Balears a partir de les ràtios de professionals i el cost dels programes suposi una minva respecte a l'aportació de l'any anterior per a cada consell insular.

3.4.2. Unitat de finançament

Als efectes prevists en aquest Pla, es considera unitat de finançament l'entitat local titular dels serveis socials comunitaris bàsics.

3.4.3. Pagament

Pel que fa al pagament del finançament amb càrrec a les partides de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears:

- Entre el primer i segon trimestre de l'any en curs i després de la subscripció del conveni corresponent, la direcció general competent en matèria de serveis socials

emetrà l'ordre de pagament del primer termini, per l'import corresponent a la primera anualitat de la quantia total calculada per a aquell exercici.

- Dins el mes de març de l'exercici següent, la direcció general competent en matèria de serveis socials, emetrà l'ordre de pagament del segon termini per l'import corresponent a la segona anualitat de la quantia total calculada per a aquell exercici.

3.4.4. Despeses per finançar

Es consideren despeses per finançar les que s'imputen de manera directa o indirecta a la prestació dels programes bàsics que recull la Cartera bàsica de serveis socials, i d'acord amb els que estableix aquest Pla de Finançament, i que s'hagin pagat amb càrrec a l'exercici en el qual s'ha executat l'activitat finançada.

3.4.5. Justificació econòmica i tècnica dels programes

- a) Els Consells insulars han de presentar una justificació econòmica i tècnica de la despesa efectuada amb càrrec als fons aportats per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i l'Administració de l'Estat, així com de la part aportada amb càrrec als seus propis pressuposts, mitjançant el model de document facilitat a l'efecte, abans de l'1 de març de l'any següent a aquell en què s'hagi executat el pressupost. En la justificació, s'han d'acreditar l'import, la procedència i l'aplicació dels fons a les activitats finançades.
- b) La justificació econòmica s'ha de dur a terme, sota la responsabilitat del declarant, mitjançant una memòria de despeses, que ha de desglossar, com a mínim, el cost del personal, de les activitats i del funcionament. Les dades s'han de facilitar d'acord amb el model aprovat per la Conferència Sectorial i mitjançant un certificat de l'interventor o interventora de l'entitat local.
- c) L'import de la justificació econòmica es pot imputar a qualsevol activitat duita a terme pel servei social comunitari bàsic per al compliment dels programes bàsics d'actuació, tal com els defineix aquest Pla de Finançament.
- d) Mitjançant els Consells insulars, cada entitat local titular d'un servei social comunitari bàsic ha de presentar una memòria de l'activitat duita a terme per cada programa abans de l'1 de març de l'any següent a aquell en què s'hagi prestat el servei, mitjançant els models facilitats a l'efecte. En tot cas, s'hi han d'incloure els professionals dedicats al servei.
- e) La unitat gestora atorgarà un termini de quinze dies per esmenar els defectes detectats tant en la memòria tècnica com en la memòria econòmica.
- f) Transcorregut aquest termini, l'incompliment de l'obligació de justificació segons aquest apartat, o la justificació insuficient, suposarà el reintegrament de les quantitats no justificades o la reducció del finançament en les condicions que preveu l'apartat següent d'aquest Pla de Finançament.

- g) La unitat gestora corresponent adjuntarà a la proposta de pagament, o bé a la justificació de la despesa, quan s'hagi produït el pagament anticipat de la subvenció, un informe acreditatiu del compliment de les finalitats per a les quals s'hagi concebut el finançament, així com del compliment de les condicions que donen dret al cobrament.

3.4.6. Reintegrament i reduccions

- a) Les entitats locals que rebin finançament del Govern de les Illes Balears per al manteniment dels serveis socials comunitaris bàsics estaran obligades a la devolució de les quantitats percebudes que no hagin estat aplicades durant l'exercici corresponent a l'equiparació de les figures professionals d'acord amb les ràtios de professionals i els criteris per a la determinació del cost dels programes, recollits en els articles 10 i 13 del Decret 48/2011, de 13 de maig, pel qual es regulen els principis generals i les directrius de coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, i establerts com a tram fix en el Pla de Finançament.

L'article 10.5 estableix que els criteris per fixar les ràtios en cada territori i la ràtio mitjana que s'ha d'utilitzar per calcular el finançament interinstitucional s'han d'acordar en la Conferència Sectorial de Serveis Socials. En Conferència Sectorial de dia 31 d'octubre de 2018, s.'acorda per tots els membres, que la ràtio aplicable serà de 7.500 habitants pels professionals de treball social i educació social i pels professionals d'ajuda a domicili. I per la figura de l'auxiliar d'administració, una ràtio de 10.000 habitants.

- b) En el cas que una part de l'import finançat per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears no es justifiqui en la forma i el termini establerts en aquest Pla de Finançament, la unitat gestora del departament competent en la matèria aplicarà una reducció sobre l'import total del finançament per concedir en l'exercici en curs d'acord amb els terminis següents:
- Les entitats locals que el dia que acabi el termini de presentació de la justificació de despeses i de la memòria tècnica no les hagin presentat perdran el dret al finançament.
 - Les entitats locals que hagin presentat la justificació de despeses i la memòria tècnica amb defectes tindran dret a rebre el 100 % de l'import del finançament calculat d'acord amb el Pla de Finançament, sempre que els esmenin en el termini de quinze dies.

3.4.7. Seguiment

La Direcció General de Planificació i Serveis Socials verificarà el compliment dels requisits que estableix aquest Pla de Finançament referits a les ràtios de professionals exigides, així com a la implantació i l'execució correcta dels programes, de conformitat amb la Llei 4/2009 i la Cartera bàsica de serveis socials. Es constituirà una comissió mixta de seguiment formada per dos membres de la Conselleria i dos del Consell Insular i un grup Tècnic de Coordinació i Seguiment, format per un membre de la Conselleria de Serveis

Socials i Cooperació, i un membre del Consell Insular. Igualment, es poden convidar a participar-hi professionals que treballen en l'àmbit dels serveis socials comunitaris bàsics.

3.4.8. Ràtios mínimes de personal

Les entitats locals han de dur a terme l'equiparació de les figures professionals que formen part dels serveis socials comunitaris bàsics als nivells i les ràtios que estableix el Decret 48/2011 i acordats en Conferència Sectorial de dia 31 d'octubre de 2018.

4. SISTEMA D'INFORMACIÓ

4.1. Introducció

Els sistemes d'informació són un instrument de suport als professionals i un element clau per a la planificació, la coordinació, el seguiment i l'avaluació dels criteris i els processos d'atenció; també per al control i la gestió dels recursos i serveis, i per a la col·laboració i l'intercanvi d'informació entre les diferents administracions que intervenen en el sistema de manera directa o indirecta.

Actualment, hi ha quatre sistemes informatius. Les entitats locals poden escollir el sistema que considerin més adient per a les seves necessitats, sempre que permeti la compatibilitat i la transmissió de dades amb l'aplicació de gestió dels convenis i compleixi les variables mínimes que recull l'annex del Decret 48/2011.

4.2. El sistema d'informació social

L'article 49.5 de la Llei 4/2009 recull que l'Administració autonòmica ha de garantir l'existència d'un sistema informatiu comú, compartit i compatible, com també la coordinació del sistema, establint els criteris comuns als quals s'han d'ajustar el contingut i les condicions d'accés d'una manera òptima i adequada en tot moment a les noves tecnologies.

Aquest sistema ha d'integrar la informació relativa a les prestacions de serveis socials i les persones usuàries que provingui del programes socials comunitaris bàsics que duen a terme les entitats locals.

Les administracions que intervenen en la prestació de serveis de la Cartera bàsica de serveis socials han d'aportar la informació de la gestió que en fan a l'aplicació de gestió de convenis per desenvolupar el quadre de seguiment de la Cartera bàsica.

D'altra banda, la Llei 3/2002, de 17 de maig, d'estadística de les Illes Balears, estableix un règim sancionador derivat de l'incompliment de facilitar la informació estadística sobre operacions estadístiques integrades en el Sistema Estadístic de les Illes Balears, com és el cas de la informació sobre el sistema de serveis socials.

4.3. El finançament

El sistema informatiu de serveis socials tindrà una línia específica de finançament per part del Govern de les Illes Balears.

ANNEX 1. CRITERIS DE DISTRIBUCIÓ DEL FINANÇAMENT 2019

Finançament dels serveis socials comunitaris bàsics (Art. 70 de la Llei 4/2009):

70.1. El finançament dels serveis socials comunitaris bàsics i dels programes que prestin és a càrrec de la comunitat autònoma de les Illes Balears, dels consells insulars i de les entitats locals de les Illes Balears.

70.2. L'aportació de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha d'establir en convenis plurianuals amb les entitats locals titulars dels serveis socials comunitaris bàsics, i en cap cas no pot ser inferior al **50% del cost dels programes** que estableix aquesta llei [...]

70.3. En tot cas, les prestacions que garanteix la legislació estatal sobre dependència que s'incloguin dins els programes s'han de finançar íntegrament amb càrrec al seu finançament específic.

CÀLCUL TRAM FIX

El cost estimat per als programes en cada unitat de finançament és el de l'equip mínim establert en l'article 10, sobre ràtios de professionals, i l'article 13, de criteris per a la determinació del cost dels programes, del Decret 48/2011. El cost de l'equip mínim de professionals es calcularà a partir del salari mitjà segons el conveni laboral de les administracions locals de les Illes Balears.

Criteris per a la determinació del cost dels programes (Art. 13 del Decret 48/2011):

13.1.a) El **salari mitjà** segons el conveni laboral de les administracions locals de les Illes Balears. Per calcular-lo s'ha d'utilitzar la mitjana ponderada.

- Treballador/a Social (TS): 35.000€
- Educador/a Social (ES): 35.000€
- Auxiliar Administratiu o Administrativa (ADV): 25.000€
- Professionals d'Ajuda a Domicili (PAD): 25.000€

13.1.b) El **nombre de professionals propis o contractats externament** que resulti de l'aplicació de les ràtios que defineix l'article 10.2.

13.1.c) Els costos indirectes que inclouen despeses corrents, de reposició i de petites inversions no han de ser superiors al 8 % sobre els costos laborals.

Les unitats de treball social (Art. 41.2 de la Llei 4/2009):

14.2. Cada unitat de treball social ha d'estar integrada, com a mínim, pels perfils professionals següents: treballador o treballadora social, treballador o treballadora familiar, educador o educadora social i auxiliar administratiu o administrativa.

Ràtios professionals (Art. 10 del Decret 48/2011):

10.2. Les ràtios mínimes de professionals.

- 1 **Treballador/a Social** per 7.500 habitants.
- 1 **Educador/a Social** per 7.500 habitants.
- 1 **Auxiliar Administratiu o Administrativa** per 10.000 habitants.

La ràtio mínima de professionals no pot ser inferior, en cap cas a 0,25 UTS.

- Els **professionals d'ajuda a domicili** s'han de determinar d'acord amb la intensitat del servei, i la unitat de mesura és el nombre d'hores de servei.

Càlcul del professionals d'ajuda a domicili:

- S'ha calculat a partir del nombre de hores de SAD justificades al 2016, i s'han restat les hores conveniades amb Dependència.
- S'ha considerat la població que té garantida la prestació (s'ha estimat una cobertura d'un 30% corresponent a famílies monoparentals amb fills menors de 3 anys).
- S'ha partit d'una jornada anual de 1.950 hores i s'ha dividit per el resultat d'hores del SAD Social.

10.5. Els criteris per fixar les ràtios en cada territori i la ràtio mitjana que s'ha d'utilitzat per calcular el finançament interinstitucional s'ha d'acordat en la Conferència Sectorial de Serveis Socials de dia 31 d'octubre de 2018.

Servei de Teleassistència:

S'ha calculat a partir del nombre d'aparells justificats al 2016 i la consideració de la població que té garantida la prestació. El preu de l'aparell s'ha calculat a partir del preu mitjà de mercat (162,68€ anual/aparell).

Servei de Mediació Intercultural (prestació no contemplada a la primera distribució)

Aquesta prestació està recollida al punt 1.5. del Decret 66/2016 de la cartera Bàsica de serveis Socials de les Illes balears 2017-2020 com prestació dels serveis socials comunitaris bàsics, i per tant, susceptible de finançament. La Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, segon la disponibilitat pressupostària, ha finançat el 100% de l'equip professional resultat de l'aplicar les ràtios.

L'import s'ha calculat a partir de les ràtios i perfils professionals contemplades a la Cartera.

Per cada 7.500 persones estrangeres extracomunitàries (dades Padró Població 2016):

- 1 tècnic/a universitari/ària a jornada completa,
- 0,5 tècnics/tècniques de formació professional a jornada completa i
- 0,25 auxiliars administratius/ives a jornada completa.

TRAM D'EQUIPARACIÓ DEL FINANÇAMENT

En primer lloc, es calcula una distribució a nivell insular, d'acord amb criteris poblacionals, de dispersió interna dels municipis i altres variables. D'aquesta forma es calcula la quantitat aportada pel Govern de les Illes Balears a cada consell insular.

I, en segon lloc, es calcula l'import municipal de la següent manera:

Aquells municipis en els què l'aplicació del nou sistema establert; d'acord amb el Decret 48/2011, de 13 de maig, pel qual es regulen els principis generals i les directrius de coordinació dels serveis socials comunitaris bàsics, doni lloc a un finançament menor per part del Govern de les Illes Balears que el rebut a través de l'últim conveni subscrit, veuran automàticament compensat l'import resultant, fins assolir l'equivalent a l'aportació autonòmica al conveni signat a efectes del càlcul del tram fix.

Aquest tram d'equiparació del finançament procedent del fons autonòmic, es pot compensar a nivell municipal amb fons procedent de cada consell insular en cas que el finançament resultant de la distribució econòmica procedent del Govern de les Illes Balears a partir de les ràtios de professionals i el cost dels programes suposi una minva respecte a l'aportació de l'any anterior per a cada consell insular.

ANNEX 2. DISTRIBUCIÓ MUNICIPAL DEL FINANÇAMENT 2019

	Tram fixe	Tram compensació finançament	Total conveni
MALLORCA	7.239.273,72	1.705.370,82	8.944.644,54
07001 Alaró	57.989,80	14.864,31	72.854,11
07003 Alcúdia	160.582,72	39.583,67	200.166,39
07005 Andratx	114.972,84	17.435,80	132.408,64
07006 Artà	62.481,41	31.596,04	94.077,45
07007 Banyalbufar	15.421,38	1.268,15	16.689,53
07008 Binissalem	75.334,94	23.163,12	98.498,06
07009 Búger	15.339,47	8.184,09	23.523,56
07010 Bunyola	48.846,53	42.329,67	91.176,20
07011 Calvià	377.945,82	50.039,45	427.985,27
07012 Campanet	23.962,52	18.336,82	42.299,35
07013 Campos	87.705,64	37.254,80	124.960,43
07014 Capdepera	92.924,02	39.809,15	132.733,17
07016 Consell	31.037,65	15.928,51	46.966,16
07018 Deià	17.572,45	7.584,43	25.156,88
07019 Escorca	1.419,48	2.580,52	4.000,00
07020 Esporles	41.446,40	15.470,16	56.916,57
07021 Estellencs	15.269,59	1.830,26	17.099,85
07022 Felanitx	172.342,40	19.155,10	191.497,50
07025 Fornalutx	16.240,70	8.859,30	25.100,00
07027 Inca	284.356,48	4.034,76	288.391,24
07029 Lloseta	57.827,11	17.352,96	75.180,07
07031 Lluçmajor	276.395,41	46.875,96	323.271,37
07033 Manacor	327.172,68	38.726,97	365.899,65
07034 Mancor de la Vall	14.808,26	15.920,91	30.729,18
07036 Marratxí	263.475,35	58.757,14	322.232,49
07039 Muro	55.620,16	33.193,67	88.813,83
07040 Palma	3.325.927,25	447.256,10	3.773.183,35
07042 Pollença	129.025,43	53.125,24	182.150,67
07043 Porreres	62.284,72	17.225,27	79.509,99
07044 Pobla (Sa)	105.384,07	31.253,96	136.638,03
07045 Puigpunyent	22.492,21	20.456,79	42.949,00
07051 Sant Llorenç des Cardassar	64.379,66	45.540,84	109.920,50
07055 Santa Margalida	98.115,17	37.640,28	135.755,45
07056 Santa Maria del Camí	62.594,34	21.034,67	83.629,01
07057 Santanyi	89.470,42	48.246,19	137.716,61
07058 Selva	35.301,14	14.314,94	49.616,09
07059 Salines (Ses)	50.454,26	25.699,62	76.153,88
07061 Sóller	130.108,52	15.096,57	145.205,09
07062 Son Servera	99.406,49	35.276,99	134.683,48
07063 Valldemossa	21.206,72	18.129,21	39.335,94
Mancomunitat des Pla	234.632,10	264.938,43	499.570,53
MENORCA	831.093,77	349.703,20	1.180.796,97
07002 Alaior	84.830,72	46.213,84	131.044,56
07015 Ciutadella de Menorca	265.151,16	48.015,51	313.166,67
07023 Ferreries	40.228,32	38.401,06	78.629,38
07032 Maó	250.390,49	46.920,96	297.311,45
07037 Mercadal (Es)	48.388,15	41.777,54	90.165,69
07052 Sant Lluís	55.635,55	49.322,65	104.958,20
07064 Castell (Es)	68.472,82	37.196,01	105.668,83
07902 Migjorn Gran (Es)	17.996,56	41.855,63	59.852,19
EVISSA	1.105.805,76	177.122,40	1.282.928,16
07026 Eivissa	400.220,69	-	400.220,69
07046 Sant Antoni de Portmany	194.179,98	38.195,45	232.375,43
07048 Sant Josep de sa Talaia	186.617,57	57.418,32	244.035,89
07050 Sant Joan de Labritja	46.230,20	39.757,48	85.987,68
07054 Santa Eulàlia del Riu	278.557,32	41.751,15	320.308,47
FORMENTERA	102.862,02	36.332,80	139.194,82
ILLES BALEARS	9.279.035,27	2.268.529,22	11.547.564,49